

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Candidatus Abbreuiatus Jurisprudentiae Sacrae, Hoc Est,
Juris Canonici, Secundum Gregorii Papae IX. Libros V.
Decretalium Explanati Summa, Seu Compendium**

Pichler, Vitus

Augustae Vindel., 1733

Titulus XXIII. De Officio Archidiaconi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63440](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63440)

ciens fiat fides, v. g. per testes, famam, vel alia
indicia. Pars 1. *Liquet ex tit. XI. in 6.* ubi egimus
de Dimissoriis. Pars 2. *ex c. 1. 2. 3. h. t. de*
ex Trid. s. 22. in Decreto de observ. in Celebr. Missa.
s. 23. c. 16. de ref. nimirum ad vitandas fraudes
pravorum hominum Clericos, vel etiam Sacerdotes
se mentientium. Dixi, *saltem publicè*; nam ad
privatim celebrandum & absque stipendio faci-
lius admitti possunt, modò parati sint juramentò
se probare sacerdotes, nec adsint rationes pecu-
liares, quæ ipsos reddant suspectos de fraude. per
c. 3. cit. in privato enim non decipiunt populum,
& nemo facilè præsumitur malitiosus sine aliquo
suo commodo, aut stipendio.

TITULUS XXIII.

De Officio Archidiaconi.

SUMMARIUM.

I. 2. *Quis sit Archidiaconus, & quod ejus officium.*

I **A**rchidiaconus, quasi primus vel princeps
inter Diaconos, de Jure Communi pri-
mum ab Episcopo locum obtinet, non
quidem dignitate Ordinis Sacri, cum non sit
necessariò Sacerdos, & ratione Ordinis ipsum
præcedat Archipresbyter, sed potestate jurisdi-
ctionis quoad forum externum: hinc etiam
oculus Episcopi, & Vicarius primus salutatur,
utpote jurisdictionem cum Episcopo (huic ca-
men

men subordinatam) exercens in totum Clerum & Ecclesias in temporalibus ac spiritualibus, visitando diocesim, examinando Ordinandos, investiendo Beneficiatos &c. *t. t. de offic. Archidiacon.* Sed Jus recentius in Trid. aliqua ademit Archidiacono, & reservavit Episcopo, uti visitationem diœcesis, examen Ordinandorum, iudicium in causis Criminalibus, Matrimonialibus, Beneficialibus, & Concubinatus. Trid. *f. 24. c. 3. 18. 20. de ref.* Adhuc plura circa officium Archidiaconi immutavit ferè ubique consuetudo. Unde

Dico. In quo hodie consistat officium Archidiaconi, & quid possit, ex consuetudine singularum Ecclesiarum dependet, & cognosci debet. Siquidem hodie in quibusdam Ecclesiis Cathedralibus ne quidem nomen *Archidiaconi* exstat amplius: in aliis autem viget quidam adhuc nomen, at sine præ eminentia & jurisdictione: in aliis retinet quidem præ eminentiam inter Canonicos, at sine jurisdictione & administratione: in aliis obtinet quidem aliquam jurisdictionem, at limitatam vel ad civitatem Episcopalem, vel ad certum diœcesis districtum, *finis Archidiaconatus*, dictum &c. Totum verò hodie officium Archidiaconi residet penes Archipresbyterum, Officialem, & Vicarium Generalem, qui ultimus etiam spectato Jure Communi, secundum quod Archidiaconus est primus Episcopi Vicarius, ab hoc plurimum differebat: nam Archidiaconus erat Vicarius *natus* & intitulatus, jurisdictionem immediatè ac directè proveniente à Jurè, eamque distinctam ab Episcopali tribunali exercens: e contra Vicarius Generalis est Vicarius *datus*,

Pars I.

N

juris-

jurisdictionem immediatè & directè ab Episcopo provenientem, ac ab ejus tribunali indistinctam obtinens.

TITULUS XXIV.

De Officio Archipresbyteri.

SUMMARIUM.

I. 2. *Quis sit Archipresbyter, & quod ejus officium.*

I **A**rchipresbyter, quasi primus ex presbyteris, alio nomine appellatur *Decanus*. *c. 7. de off. Archid.* item *Plebanus. c. 3. de offic. Jud. Ord.* De Jure Communi præest aliis presbyteris, & in iis, quæ sunt Sacerdotalis officii, imperat, ac jurisdictionem pro foro interne exercet, curatque ea, quæ pertinent ad Officium Divinum, Missarum solemnia, & Sacramentorum, præcipuè Baptismi, Pœnitentiæ, & Eucharistiæ administrationem. *c. 1. seqq. h. t.* In hoc Archipresbyteri officio iterum consuetudo plurimum immutavit, cum in quibusdam Ecclesiis nec nomen ejus extet amplius; in aliis extat quidem nomen, sed officium ab aliis exercetur, maximè ab eo, qui *Decanus* appellatur, præsertim quoad Officium Divinum, & ab alio, qui *Pœnitentiarius* dicitur, saltem quoad casus reservatos in sacro Pœnitentiæ tribunali; cum sacerdotes nunc valeant cuivis sacerdoti sua non reservata peccata confiteri. Unde, quid